

23.5.2023

VN/8560/2021

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon neuvottelukunnan kokous 2 /2023**Aika** 23.5.2023 klo 9.30 – 11.30**Paikka** Teams**Osallistujat**

Puheenjohtaja

(x) Annakaisa Iivari, STM

Varapuheenjohtaja

(-) Elina Palola, STM

Jäsenet

(-) Tapani Hämäläinen, STM

(-) Tero Tyni, VM

(x) Katri Tervaspalo, OKM

(x) Johanna Jahnukainen, THL

(x) Kirsi Airinen, Kela

(x) Katariina Poskiparta, YTHS

(-) Anu Nemlander, Kuntaliitto

(x) Marja Sutela, Unifi

(x) Jouni Koski, Arene, Laurea

(-) Turkka Sinisalo, SYL

(x) Ninni Kuparinen, SAMOK

Varajäsenet

(x) Susanna Grimm-Vikman, STM

(x) Piia Pekola, VM

(-) Anne Mårtensson, OKM

(-) Olli Kiviruusu, THL

(x) Mari Stenberg, Kela

(-) Teija Kulmala, YTHS

(x) Tarja Tenkula, Hyvil Oy

(-) Jarno Tuominen, Unifi

(-) Susanna Saarinen, Arene

(-) Saara Tenhovuori, SYL

Asiantuntijasihteeri

(x) Arja Ruponen, STM

Asiantuntijat

(x) Satu Seikkula, STM

(x) Titta Honkala, STM

(x) Sofia Kallio-Ahola, Kela

(x) Maisa Vehviläinen, Kela

(x) Petra Pieskä, SYL

(x) Jonna Kekäläinen, YTHS, asian 2 ajan

1) Kokouksen avaus, osallistujien toteaminen ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen (Annakaisa Iivari)

- Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleeksi.
- Todettiin kokoukseen osallistujat. Neuvottelukunnan jäsenistössä on jälleen tapahtunut ja tapahtumassa muutoksia. OKM:n edustajan Ilmari Hyvösen tilalle on nimetty Katri Tervaspalo.

Kuntaliiton Anu Nemlander on eläköitymässä ja Tarja Tenkula on siirtynyt Kuntaliitosta Hyvil Oy:n palvelukseen. Todettiin, että opiskeluterveydenhuoltolain mukaan neuvottelukunnassa on edustus Kuntaliitosta, josta syystä Kuntaliittoa pyydetään nimeämään uusi jäsen ja varajäsen.

- Lisäksi todettiin, että SYL:istä on tänään poikkeuksellisesti paikalla Petra Pieskä, kun jäsen ja varajäsenkin on estynyt.

2) **Terveyden edistäminen opiskeluterveydenhuollossa - Opiskeluterveystyö**

(Opiskeluyhteistyön koordinaattori Jonna Kekäläinen, YTHS)

Opiskeluyhteistyön koordinaattori Jonna Kekäläinen kertoi YTHS:n opiskeluyhteistyön periaatteista ja käytännöistä liitteenä olevan [esityksen](#) mukaisesti:

- Opiskeluyhteistyö on monialaista työtä opiskeluyhteisöjen tukemiseksi ja terveyden, hyvinvoinnin ja opiskelukyvyn edistämiseksi yhteistyössä korkeakoulujen, opiskelijoiden ja muiden toimijoiden kanssa. OTE-työtä toteutetaan korkeakoulukohtaisesti ja sitä varten varataan aikaa kullekin korkeakoululle.
- Terveysstartti on ensimmäisen vuoden opiskelijoille lähetettävä sähköinen terveystarkastus, jonka perusteella seulotaan ne opiskelijat, jotka kutsutaan terveystarkastukseen. Terveystarkastus on aina interventio ja opiskelija saa myös palautteen kyselystä, vaikka häntä ei terveystarkastukseen kutsuttaisikaan.

Keskustelu

- Johanna Jahnukainen THL:stä kysyi, miten suuri prosentti opiskelijoista vastaa terveystarkastukseen – kyselyyn ja kuinka moni kyselyyn vastanneista kutsutaan terveystarkastukseen. Jonna Kekäläisen mukaan noin puolet aloittaneista vastaa kyselyyn ja heistä vajaa puolet kutsutaan ja myös tulee terveystarkastukseen.
- Keskusteltiin terveystarkastuksen ajoittamisesta. Jonna totesi, että kyselyyn vastaaminen on otettu osaksi alkuvaiheen opintoja, koska opiskelijoita on myöhemmin vaikea tavoittaa. Opiskelijat ovat edelleen paljon etänä ja poissa kampuksilta.
- Susanna Grimm-Vikman kysyi, onko terveystarkastuksen jälkeen jatkokyselyä tai muita toimenpiteitä? Tämä kysely on ajoitettu opintojen, mutta ongelmia alkaa usein ilmetä opintojen edetessä. Jonna kertoi, että YTHS:ssä on suunnitteilla opintojen 3. vuodelle sijoitettava terveystarkastuskysely. Tähän saakka paukut ovat kuitenkin vielä menneet terveystarkastuksen kehittämiseen. 3. vuoden välein tehtävässä yhteiskyselyssä kysytään kaikilta tietoa mm. uupumisesta.
- Marja Sutela Tampereen yliopistosta kertoi, että Tampereen yliopistolla on myös omia kyselyjä opiskelijoiden opiskelukyvyn liittyen. Tampereella on käynnissä opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama Tresilienssi-hanke, jonka tavoitteena on opiskelijoiden hyvinvoinnin ja opintojen edistymisen tukeminen korona-aikana ja sen jälkeen. Yliopistot tekevät lisäksi yhteistyötä keskenään sekä luonnollisesti myös YTHS:n kanssa.

- Jouni Koski Laureasta kertoi, että ammattikorkeakoulujen yhteistyö YTHS:n kanssa on lähtenyt hyvin liikkeelle. Myös ammattikorkeissa työskennellään opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseksi ja oppilaitoksiin on mm. palkattu omia kuraattoreja, psykologeja ja tutoreita. Lisäksi esimerkiksi Laureassa on yksi johtaja, jolle on keskitetty ja vastuutettu opiskelijoiden hyvinvointiin liittyvien asioiden kehittäminen. Myös ammattikorkeat tekevät yhteistyötä sekä YTHS:n kanssa että keskenään opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

3) **YTHS:n vuoden 2022 rahoituksen ja toiminnan seuranta ja arviointi** (Kela, YTHS ja STM)

Sofia Kallio-Ahola kertoi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon rahoituksesta sekä talouden toteumasta ja Kirsi Airinen Kelan YTHS:lle asettamien tavoitteiden seurannasta ja toteutumisesta vuonna 2022 liitteenä olevan [esityksen](#) mukaisesti.

Katariina Poskiparta esitti palvelujen tuottajan näkökulman opiskeluterveydenhuollon uudistuksen jälkeisen toisen toimintavuoden toiminnasta ja taloudesta oheisen [esityksen](#) mukaisesti.

Keskustelu:

- Arja Ruponen totesi, että raportoinnissa on edelleen kehitettävää. Jatkossa olisi tarpeen saada tietoa mm. siitä, kuinka opiskeluterveydenhuollossa työaika jakautuu terveydenhuoltolain mukaiseen ehkäisevään sekä korjaavaan työhön, käytännössä siis OTE-työhön ja terveystarkastuksiin sekä toisaalla sairaanhoitoon. Katariina kertoi, että YTHS vahvistaa ja kehittää portaittain OTE-työtä ja tavoitteena on myös nostaa terveystarkastukseen osallistuvien osuutta.
- Todettiin, että hoidon tarpeen arvioinnin raportointi on kehittynyt hyvin. Johanna Jahnukainen kertoi, että myös THL raportoi nykyisin hoitoon pääsystä YTHS:n palveluissa.
- Arja Ruponen esitti huolensa potilastietojen kirjaamisen kattavuudesta YTHS:n palveluissa. Kela oli asettanut edelleen vuodeksi 2022 tavoitteeksi nostaa YTHS:n palveluissa ammattiryhmittäisen kirjausasteen 85 %:iin, kun sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön mukaan kaikki potilaskäynnit on kirjattava. Katariina kertoi, että kyseessä on ostopalveluissa kirjattavat ICD10 ja ICPC2 -koodit, ei itse käyntitietojen kirjaaminen. YTHS:n toiminnassa kaikki käynnit kirjataan, mutta puutteita on ollut em. koodien käytössä.

4) **Opiskeluterveydenhuollon ajankohtainen tilanne** (YTHS, Kela)

Katariina Poskiparta kertoi opiskeluterveydenhuollon ajankohtaisesta tilanteesta YTHS:ssä oheisen [esityksen](#) mukaisesti.

Keskustelu:

- Marja Sutela esitti huolensa opiskelijoiden hoitoon pääsystä Tampereella. Katariina kertoi, että Tampereen yleislääkärisaataavuus on erityisen huono. Lisäksi Pirkanmaalla on erittäin huono

psykiatriatilanne, mikä heijastuu myös YTHS:n toimintaan. YTHS pyrkii kaikin tavoin saamaan riittävästi henkilöstöä.

5) Tilannekatsaus korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain päivittämisestä (Arja Ruponen, STM)

Arja Ruponen kertoi opiskeluterveydenhuoltolain muuttamiseen liittyvän hallituksen esityksen valmistelutilanteesta. Esitystä valmistellaan virkavalmisteluna, koska uutta hallitusta ei vielä ole nimetty vaalien jälkeen. Kela on ollut mukana valmistelemassa esitystä

- Aikataulu on kireä ja hallitusneuvottelut työllistävät, mutta edelleen on tavoitteena saada esitys eduskuntaan budjettilakiaikataulussa. Tämä edellyttää, että esitys saadaan lausunnolle juhannuksen tienoolla. Lisäksi ajatuksena on järjestää kuulemistilaisuus opiskelijajärjestöille.
- Tarkoituksena on tehdä lähinnä teknisiä muutoksia seuraavasti:
 - o EU-tutkinto-opiskelijat vapautettaisiin terveydenhoitomaksun maksuvelvollisuudesta. EU-tutkinto-opiskelijoiden rahoitusosuuden siirtäminen heidän sairaanhoidostaan vastaavien jäsenvaltioiden korvauksin katettavaksi vaikuttaa opiskeluterveydenhuollon kokonaisrahoituksen rahoitusosuuksien muodostumiseen, jonka takia rahoitukseen liittyviä säännöksiä on muutettava. Kansallinen rahoitusosuus koostuisi edelleen 77 % valtion osuudesta ja 23 % opiskelijoiden terveydenhoitomaksuista.
 - o Rahoitusprosessissa on ollut niin paljon epäselvyyksiä, että lukuja 2 ja 3 kirjoitetaan uusiksi valtionhallinnon talousprosessin mukaiseksi taloushallinnon termein. Selvitettävänä on myös hiukan joustavampi käytäntö, jossa olisi mahdollisuus aiemman vuoden rahoituksen käyttöön vielä seuraavana vuonna.
 - o Tavoitteena on saada hallituksen esitykseen mukaan myös Kelan palvelujen järjestäjänä tarvitsemat täsmennykset tietojen saantiin, opiskelijoiden terveydenhoitomaksun eräpäivien muuttaminen sekä joitain muita täsmennysluontoisia asioita.

6) Muut ajankohtaiset asiat

- Neuvottelukunnalle tiedoksi, että eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen seuranta korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen saatavuudesta jatkuu:
 - o EAOA otti keväällä 2022 omana aloitteenaan selvitettäväksi Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) ja Kansaneläkelaitoksen (Kela) menettelyn korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa. Eduskunnan oikeusasiamiehen kansliaan saapuneiden useiden kanteluiden mukaan opiskelijoiden tarpeen mukaisia palveluita ei ollut saatavilla.
 - o EAOA jatkaa seurantaa ja asiasta on pyydetty Kelan ja YTHS:n selvitykset sekä STM:n lausunto 31.8.2023 mennessä. Selvityksissä ja lausunnossa pyydetään kuvaamaan

korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen saatavuutta sekä siinä mahdollisesti aikaisemman lausunnon jälkeen tapahtuneita muutoksia.

- Piia Pekolalla, Katri Tervaspalolla ja Katriina Poskiparralla on ollut ongelma Tiimeriin pääsyssä. Selvitetään asia mahdollisimman pikaisesti.

7) Seuraavat kokoukset

- 9.11. klo 9.30 -11.30
 - Toiminnan sekä rahoituksen seuranta ja arviointi > Vuoden 2024 rahoitus
 - Hallitusohjelman mahdolliset kirjaukset
 - Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain päivittäminen
 - YTHS:n lääkkeiden ja rokotteiden hankinta

8) Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.30.